

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,
pateikta 2016 m. kovo 16 d.¹

Byla C-484/14

Tobias Mc Fadden
prieš
Sony Music Entertainment Germany GmbH

(Landgericht München I (Miuncheno I apygardos teismas, Vokietija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas — Direktyva 2000/31/EB — 2 straipsnio a ir b punktai — Sąvoka „informacinės visuomenės paslauga“ — Sąvoka „paslaugų teikėjas“ — Ekonominio pobūdžio paslauga — 12 straipsnis — Paprasto perdavimo kanalo („mere conduit“) paslaugų teikėjo atsakomybės ribojimas — 15 straipsnis — Bendro stebėjimo įpareigojimo netaikymas — Specialistas, leidžiantis visuomenei per interneto prieigą nemokamai naudotis belaidžiu vietos tinklu — Autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimas, kurį padarė naudotojas trečiasis asmuo — Draudimas, apimantis įpareigojimą interneto ryšį apsaugoti slaptažodžiu“

I – Įžanga

1. Ar specialistas, kuris, vykdydamas veiklą, eksploatuoja viešai prieinamą, nemokamą belaidį vietos tinklą su interneto prieiga (toliau – *Wi-Fi* tinklas²), teikia informacinės visuomenės paslaugą, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31/EB³? Kiek jo atsakomybė ribojama dėl trečiųjų asmenų naudotojų padarytų autorių teisės pažeidimų? Ar toks viešojo *Wi-Fi* tinklo operatorius teismo draudimu gali būti įpareigotas apsaugoti prieigą prie savo tinklo slaptažodžiu?

2. Šie klausimai rodo problemas, kilusias byloje tarp T. Mc Fadden ir *Sony Music Entertainment Germany GmbH* (toliau – *Sony Music*) dėl ieškinių, kuriais siekiama nustatyti atsakomybę, ir dėl teismo draudimo, susijusio su pasiūlymu atsisiųsti autorių teisių saugomą muzikos kūrinių per T. Mc Fadden eksploatuojamą viešą *Wi-Fi* tinklą.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — Sąvoka „*Wi-Fi*“, kurią tapo įprasta vartoti apibūdinant belaidį tinklą, yra žymuo (*Wi-Fi*), reiškiantis standartinį belaidį tinklą. Bendrinė sąvoka, vartojama visų rūšių belaidžiams tinklams apibūdinti, yra WLAN (*Wireless local area network*).

3 — 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399).

II – Teisinis pagrindas

A – Sąjungos teisė

1. Teisės aktai, susiję su informacinės visuomenės paslaugomis

3. Direktyva 2000/31, atsižvelgiant į jos 40 konstatuojamąją dalį, siekiama, be kita ko, suderinti nacionalines nuostatas, susijusias su paslaugų teikėjų, veikiančių kaip tarpininkai, atsakomybe, kad bendra informacinės visuomenės paslaugų rinka galėtų gerai veikti.

4. Direktyvos 2000/31 2 straipsnyje „Apibrėžimai“ nustatyta:

„Šioje direktyvoje šios sąvokos turi tokią reikšmę:

a) „informacinės visuomenės paslaugos“ – tai paslaugos, apibūdintos Direktyvos 98/34/EB⁴ su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/48/EB⁵, 1 straipsnio 2 dalyje;

b) „paslaugų teikėjas“ – tai bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, teikiantis informacinės visuomenės paslaugą;

<...>.“

5. Direktyvos 2000/31 12, 13 ir 14 straipsniuose numatytos trijų kategorijų tarpinės paslaugos, atitinkamai paprastas perdavimo kanalas („mere conduit“), spartinimas („caching“) ir informacijos pateikimas internete („hosting“).

6. Direktyvos 2000/31 12 straipsnyje „Paprastas perdavimo kanalas“ („Mere conduit“) nustatyta:

„1. Kai teikiama informacinės visuomenės paslauga, kurią sudaro paslaugos gavėjo pateiktos informacijos perdavimas ryšio tinklu arba prieigos prie ryšių tinklo suteikimas, valstybės narės užtikrina, kad paslaugų teikėjas nebūtų atsakingas už perduodamą informaciją, jeigu teikėjas:

a) neinicijuoja perdavimo;

b) neparenka perduodamos informacijos gavėjo

ir

c) neparenka ir nekeičia perduodamos informacijos.

<...>

3. Šis straipsnis neturi įtakos teismo arba administracinės institucijos galimybei vadovaujantis valstybių narių teisinėmis sistemomis reikalauti, kad paslaugų teikėjas nutrauktų pažeidimą arba užkirstų jam kelią.“

4 – 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, nustatanti informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką (OL L 204, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337).

5 – 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, iš dalies keičianti Direktyvą 98/34 (OL L 217, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 21 t., p. 8).

7. Direktyvos 2000/31 15 straipsnio „Bendros stebėjimo prievolės [pareigos] nebuvimas“ 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės nenustato teikėjams nei bendros prievolės [pareigos] teikiant 12, 13 ir 14 straipsnių reglamentuojamas paslaugas stebėti informaciją, kurią jie perduoda arba saugo, nei bendros prievolės [pareigos] aktyviai domėtis faktais arba aplinkybėmis, rodančiomis nelegalią veiklą.“

2. Teisės aktai, susiję su intelektinės nuosavybės apsauga

8. Direktyvos 2001/29/EB⁶ 8 straipsnio „Nuobaudos ir teisių gynimo būdai“ 3 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai turėtų galimybes prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojasi autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti.“

9. Iš esmės identiška nuostata, kiek tai apskritai susiję su intelektinės nuosavybės teisės pažeidimais, numatyta Direktyvos 2004/48/EB⁷ 11 straipsnio „Draudimai“ trečiame sakinyje. Pagal šios direktyvos 23 konstatuojamąją dalį ši direktyva neturi poveikio Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 daliai, kurioje jau numatytas aukštas derinimo, susijusio su autorių teisių ir gretutinių teisių pažeidimais, lygis.

10. Direktyvos 2004/48 3 straipsnyje „Bendrasis įsipareigojimas“ nustatyta:

„1. Valstybės narės numato priemones, procedūras ir gynybos būdus, būtinus užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių, kurioms taikoma ši direktyva, vykdymą. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai turi būti sąžiningi, teisingi, neturi būti komplikuoti ar brangūs, ar sukelti nepagrįstą vėlavimą ar delsimą.

2. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai taip pat turi būti veiksmingi, proporcingi ir atgrasantys; jie turi būti taikomi tokiu būdu, kad nebūtų sukuriamos kliūtys teisėtai prekybai ir numatytų apsaugos priemonės nuo piktnaudžiavimo jomis.“

B – Vokietijos teisė

1. Teisės aktų, kuriais Direktyva 2000/31 perkelta į nacionalinę teisę, nuostatos

11. Direktyvos 2000/31 12–15 straipsniai perkelti į Vokietijos teisę Elektroninės žiniasklaidos įstatymo (*Telemediengesetz*)⁸ 7–10 straipsniais.

6 — 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230).

7 — 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32).

8 — 2007 m. vasario 26 d. įstatymas (*BGBI*. I, p. 179) su pakeitimais, padarytais 2010 m. kovo 31 d. įstatymu (*BGBI*. I, p. 692).

2. Teisės aktų nuostatos, susijusios su autorių teisių ir gretutinių teisių apsauga

12. Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (*Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz*)⁹ 97 straipsnyje nustatyta:

„1. Jeigu pažeidžiamos autorių teisės ar kitos šio įstatymo saugomos teisės, nukentėjęs asmuo gali reikalauti nutraukti pažeidimą, o tuo atveju, kai yra pažeidimo pasikartojimo rizika, gali reikalauti teismo draudimo, susijusio su neteisėtų veiksmų nutraukimu. Teisė į teismo draudimą, susijusį su neteisėtų veiksmų nutraukimu, egzistuoja net tada, kai pirmą kartą kyla pažeidimo grėsmė.

2. Asmuo, tyčia ar netyčia padaręs pažeidimą, turi atlyginti nukentėjusiajam patirtą žalą. <...>.“

13. Minėto Įstatymo 97a straipsnyje (2010 m., t. y. oficialaus išpėjimo metu galiojusi redakcija) buvo nustatyta:

„1. Prieš inicijuodamas teisminį procesą nukentėjęs asmuo turi oficialiai įspėti pažeidėją ir suteikti galimybę išspręsti ginčą išsipareigojant nutraukti neteisėtus veiksmus ir sumokant atitinkamą sutartinę baudą. Tiek, kiek oficialus įspėjimas yra pagrįstas, galima reikalauti atlyginti taip atsiradusias būtinausias išlaidas.

2. Bylose dėl smulkių pažeidimų ne prekybos srityje išlaidų, susijusių su advokato paslaugomis dėl pirmojo oficialaus įspėjimo, atlyginimas turi būti ne daugiau kaip 100 eurų.“

14. Minėto įstatymo galiojančios redakcijos 97a straipsnyje nustatyta:

„1. Prieš inicijuodamas teisminį procesą nukentėjęs asmuo turi oficialiai įspėti pažeidėją ir suteikti galimybę išspręsti ginčą išsipareigojant nutraukti neteisėtus veiksmus ir sumokant atitinkamą baudą.

<...>

3. Jeigu įspėjimas yra pagrįstas <...> galima reikalauti grąžinti būtinausias išlaidas. <...>

<...>.“

3. Teismų praktika

15. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagal Vokietijos teisę atsakomybė už autorių teisių ar gretutinių teisių pažeidimą gali būti tiesioginė („Täterhaftung“) ir netiesioginė („Störerhaftung“).

16. Vokietijos teismai Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 97 straipsnį aiškina taip, kad atsakomybė už pažeidimą gali tekti asmeniui, kuris, nebūdamas pažeidimo vykdytojas ar bendrininkas, kuriuo nors būdu tyčia, esant pakankamam priežastiniam ryšiui („Störer“), prie jo prisideda.

17. Šiuo atžvilgiu *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis federalinis teismas) 2010 m. gegužės 12 d. Sprendime *Sommer unserer Lebens* (I ZR 121/08) nutarė, kad privataus asmens, eksploatuojančio *Wi-Fi* tinklą su interneto prieiga, atveju gali būti nustatomas „Störer“, jeigu šis asmuo neapsaugojo savo tinklo slaptažodžiu ir taip leido trečiajam asmeniui pažeisti autorių teises arba gretutines teises. Remiantis minėtu sprendimu, tokiam tinklo operatoriui pagrįsta imtis apsaugos priemonių, pavyzdžiui, taikyti identifikavimo sistemą pasitelkiant slaptažodį.

⁹ — 1965 m. rugsėjo 9 d. įstatymas (*BGBI.* I, p. 1273) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. spalio 1 d. įstatymu (*BGBI.* I, p. 3728).

III – Pagrindinė byla

18. Ieškovas pagrindinėje byloje eksploatuoja įmonę, kurios veikla susijusi su apšvietimo ir garso technikos visų rūšių renginiams pardavimu ir nuoma.

19. Jam priklauso interneto ryšys, kurį jis eksploatuoja per *Wi-Fi* tinklą. Naudojant šį ryšį 2010 m. rugsėjo 4 d. buvo neteisėtai pasiūlytas atsisiųsti muzikinis kūrinys.

20. *Sony Music* yra fonogramų gamintoja ir jai priklauso teisės į minėtą kūrinį. 2010 m. spalio 29 d. laišku *Sony Music* nusiuntė T. Mc Fadden įspėjimą apie jos teisių pažeidimą.

21. Kaip matyti iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, T. Mc Fadden šiuo atžvilgiu tvirtina, kad per savo įmonę eksploatavo *Wi-Fi* tinklą, prieinamą visiems naudotojams, ir šio tinklo niekaip nekontroliavo. Jis sąmoningai neapsaugojo šio tinklo slaptažodžiu, kad leistų visuomenei naudotis internetu. T. Mc Fadden teigia nepadaręs pažeidimo, kuriuo kaltinamas, tačiau negali atmesti, kad jį padarė vienas iš jo tinklo naudotojų.

22. Gavęs minėtą oficialų įspėjimą T. Mc Fadden pareiškė ieškinį dėl teisių nebuvimo nustatymo („negative Feststellungsklage“) prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme. *Sony Music* pateikė priešieškinį dėl veiksmų nutraukimo ir žalos atlyginimo.

23. 2014 m. sausio 16 d. už akių priimtu sprendimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atmetė T. Mc Fadden ieškinį ir patenkino priešieškinį, paskelbdamas draudimą T. Mc Fadden, grindžiamą tiesiogine jo atsakomybe už nagrinėjamą pažeidimą, ir įpareigodamas jį atlyginti žalą, taip pat oficialaus įspėjimo ir bylinėjimosi išlaidas.

24. T. Mc Fadden apskundė tokį už akių priimtą sprendimą. Jis, be kita ko, teigė, kad pagal Vokietijos teisės nuostatas, kuriomis Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalis perkelta į Vokietijos teisę, jo atsakomybė negalima.

25. Vykstant apeliaciniam procesui *Sony Music* reikalavo patvirtinti už akių priimtą sprendimą, subsidiariai paskelbti draudimą ir priteisti iš T. Mc Fadden žalą, taip pat oficialaus įspėjimo išlaidas remiantis jo netiesiogine atsakomybe („Störerhaftung“).

26. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, jog šiame etape nemano, kad T. Mc Fadden yra tiesiogiai atsakingas, tačiau yra linkęs konstatuoti jo netiesioginę atsakomybę („Störerhaftung“) dėl to, kad jo *Wi-Fi* tinklas nebuvo apsaugotas.

27. Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad yra linkęs pagal analogiją taikyti 2010 m. gegužės 12 d. *Bundesgerichtshof* sprendimą *Sommer unseres Lebens* (I ZR 121/08), ir laikosi nuomonės, kad nors šis sprendimas buvo susijęs su privačiais asmenimis, jis juo labiau taikomas specialisto, eksploatuojančio viešai prieinamą *Wi-Fi* tinklą, atveju. Kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsakomybės šiuo pagrindu vis dėlto nebūtų galima konstatuoti, jeigu pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms būtų taikoma Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalis, perkelta į Vokietijos teisę 2007 m. vasario 26 d. Elektroninės žiniasklaidos įstatymo su pakeitimais, padarytais 2010 m. kovo 31 d. Įstatymu, 8 straipsnio 1 dalimi.

IV – Prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme

28. Šiomis aplinkybėmis *Landgericht München I* (Miuncheno I apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar <...> Direktyvos [2000/31] 12 straipsnio 1 dalį <...>, siejamą su [šios direktyvos] 2 straipsnio a punktu, kartu su Direktyvos [98/34], iš dalies pakeistos Direktyva [98/48], 1 straipsnio 2 punktu, reikia aiškinti taip, kad formuluotė „paprastai už atlyginimą“ reiškia, jog nacionalinis teismas turi nustatyti:
 - a) ar konkretus atitinkamas asmuo, kuris yra paslaugos teikėjas, paprastai šią paslaugą teikia už atlygį; arba
 - b) ar rinkoje apskritai yra teikėjų, kurie šią paslaugą ar panašią paslaugą teikia už atlygį; arba
 - c) ar dauguma tokių paslaugų ar panašių paslaugų teikiamos už atlygį?
2. Ar <...> Direktyvos [2000/31] 12 straipsnio 1 dalį <...> reikia aiškinti taip, kad formuluotė „prieigos prie ryšių tinklo suteikimas“ reiškia, jog tam, kad suteikimas atitiktų direktyvą, svarbu tik tai, kad būtų gautas toks rezultatas, kuris suteiktų prieigą prie ryšio tinklo (pavyzdžiui, interneto)?
3. Ar <...> Direktyvos [2000/31] 12 straipsnio 1 dalį <...>, siejamą su šios direktyvos 2 straipsnio b punktu, reikia aiškinti taip, kad „teikimui“, kaip jis suprantamas pagal [šios direktyvos] 2 straipsnio b punktą, pakanka, kad informacinės visuomenės paslauga būtų realiai suteikta, konkrečiu atveju – kad būtų suteikta prieiga prie viešojo WLAN, o gal taip pat reikia, pavyzdžiui, „reklamos“?
4. Ar <...> Direktyvos [2000/31] 12 straipsnio 1 dalį <...> reikia aiškinti taip, kad formuluotė „nebūtų atsakingas už perduodamą informaciją“ reiškia, kad iš esmės ar bent jau pirmojo nustatyto autorių teisių pažeidimo atveju asmeniui, kuriam padarė poveikį autorių teisių pažeidimas, draudžiama prieš prieigos teikėją pareikšti reikalavimus nutraukti neteisėtus veiksmus, atlyginti žalą, išlaidas už oficialųjį įspėjimą ir bylinėjimosi išlaidas?
5. Ar [Direktyvos 2000/31] 12 straipsnio 1 dalį <...>, siejamą su šios direktyvos 12 straipsnio 3 dalimi, reikia aiškinti taip, kad nagrinėjant bylą iš esmės valstybės narės nacionaliniam teismui negali leisti nurodyti prieigos teikėjui ateityje nesuteikti tretiesiems asmenims konkrečios interneto prieigos per elektroninę paiešką surasti konkretų autorių teisių saugomą kūrinių interneto mainų platformoje?
6. Ar <...> Direktyvos [2000/31] 12 straipsnio 1 dalį <...> reikia aiškinti taip, kad pagrindinės bylos aplinkybėmis [šios direktyvos] 14 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytą taisyklę reikia taikyti pagal analogiją reikalavimui nutraukti neteisėtus veiksmus?
7. Ar <...> Direktyvos [2000/31] 12 straipsnio 1 dalį <...>, siejamą su šios direktyvos 2 straipsnio b punktu, reikia aiškinti taip, kad paslaugų teikėjui nustatyti reikalavimai apsiriboja tuo, kad paslaugų teikėjas yra bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuris teikia informacinės visuomenės paslaugą?
8. Jei atsakymas į 7 klausimą būtų neigiamas, kokie papildomi reikalavimai turi būti nustatyti paslaugų teikėjui aiškinant Direktyvos [2000/31] 2 straipsnio b punktą?
9. a) Ar <...> Direktyvos [2000/31] 12 straipsnio 1 dalį <...>, atsižvelgiant į pagrindinių teisių užtikrinamą intelektinės nuosavybės apsaugą, kylančią iš nuosavybės teisės (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos [toliau – Chartija] 17 straipsnio 2 dalis), taip pat atsižvelgiant į [direktyvose 2001/29 ir 2004/48 numatytas taisykles] ir į informacijos laisvę bei Sąjungos teisės

pagrindinę laisvę užsiimti verslu ([Chartijos] 16 straipsnis), reikia aiškinti taip, kad pagal ją nagrinėjant bylą iš esmės nedraudžiama nacionaliniam teismui priimti sprendimo, kuriuo prieigos teikėjui nurodoma ateityje (su išlaidomis) nesuteikti tretiesiems asmenims konkrečios interneto prieigos per elektroninę paiešką surasti konkretų autorių teisių saugomą kūrinį ar jo dalį interneto mainų platformoje ir kuriuo leidžiama pačiam prieigos teikėjui nuspręsti, kokių konkrečių priemonių jis imsis, kad įvykdytų šį nurodymą?

- b) Ar tai irgi taikoma tuo atveju, kai prieigos teikėjas iš tiesų gali įgyvendinti teismo draudimą [tik] nutraukdamas interneto ryšį arba jį apsaugodamas slaptažodžiu, arba patikrindamas visą pereinančią informaciją, kad nustatytų, ar konkretus autorių teisių saugomas kūrinys vėl neteisėtai transliuojamas, ir tai yra aišku nuo pat pradžių, o ne paaiškėja per vykdymo ar baudimo procedūras?“

29. 2014 m. rugsėjo 18 d. sprendimą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2014 m. lapkričio 3 d. Rašytines pastabas pateikė pagrindinės bylos šalys, Lenkijos vyriausybė ir Europos Komisija.

30. Pagrindinės bylos šalys ir Komisija taip pat dalyvavo 2015 m. gruodžio 9 d. surengtame posėdyje.

V – Analizė

31. Prejudicinius klausimus galima pergrupuoti atsižvelgiant į jais keliamas dvi problemas.

32. Pirma, pirmuoju–trečiuoju klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia nustatyti, ar toks specialistas, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuris vykdydamas savo veiklą eksploatuoja viešą ir nemokamą *Wi-Fi* tinklą, patenka į Direktyvos 2000/31 12 straipsnio taikymo sritį.

33. Antra, jeigu Direktyvos 2000/31 12 straipsnis būtų taikomas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ketvirtuoju–devintuoju klausimais prašo Teisingumo Teismo išaiškinti minėtoje nuostatoje numatytą tarpinio paslaugų teikėjo atsakomybės ribojimą.

A – Dėl Direktyvos 2000/31 12 straipsnio taikymo srities

34. Pirmaisiais trimis klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar specialistas, kuris, vykdydamas veiklą, eksploatuoja viešą ir nemokamą *Wi-Fi* tinklą, turi būti laikomas paslaugos, kurią sudaro prieigos prie ryšių tinklo suteikimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalį, teikėju.

35. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiuo atžvilgiu kelia du klausimus, susijusius, pirma, su ekonominiu šios paslaugos pobūdžiu ir, antra, tuo, kad *Wi-Fi* tinklo operatorius gali tiesiog leisti juo naudotis visuomenei, aiškiai neprisistatydamas galimiems naudotojams kaip paslaugų teikėjas.

1. „Ekonominio pobūdžio“ paslauga (pirmasis klausimas)

36. Dėl Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punkte esančios sąvokos „paslauga“ daroma nuoroda į Direktyvos 98/34¹⁰ 1 straipsnio 2 dalį, kurioje numatyta „bet kuri informacinės visuomenės paslauga, t. y. paprastai už atlyginimą per atstumą, elektroninėmis priemonėmis ir asmeniškų paslaugų gavėjo prašymu teikiama paslauga“.

37. Sąlyga, kad atitinkama paslauga turi būti teikiama „paprastai už atlyginimą“, yra perimta iš SESV 57 straipsnio ir atspindi teismo praktikoje nusistovėjusį argumentą, kad ESV sutarties nuostatos, susijusios su vidaus rinka, taikomos tik ekonominio pobūdžio paslaugoms¹¹.

38. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką ekonominės veiklos ir paslaugų teikimo sąvokos vidaus rinkos kontekste turi būti aiškinamos plačiai¹².

39. Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas kelia klausimą dėl ekonominio nagrinėjamos paslaugos pobūdžio, nurodydamas, kad mano, jog net nemokamas interneto prieigos suteikimas yra ekonominė veikla, nes tokios prieigos suteikimas paprastai yra laikomas paprastai už atlyginimą teikiama paslauga.

40. Pažymiu, kaip tai padarė prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas ir dauguma šalių bei suinteresuotųjų asmenų, išskyrus *Sony Music*, kad interneto prieigos suteikimas paprastai yra ekonominė veikla. Ši išvada taip pat taikoma tokios prieigos suteikimui per *Wi-Fi* tinklą.

41. Mano nuomone, jeigu ūkio subjektas siūlo tokią prieigą visuomenei vykdydamas savo veiklą, net ir nemokamai, jis teikia ekonominio pobūdžio paslaugą, nors tai ir yra papildoma veikla, palyginti su jo pagrindine veikla.

42. Pats faktas, kad, siejant su kita ekonomine veikla, eksploatuojamas viešai prieinamas *Wi-Fi* tinklas, neabejotinai turi ekonominį kontekstą.

43. Šiuo atžvilgiu interneto prieiga gali būti rinkodaros būdas, leidžiantis pritraukti klientų ir užsitikrinti jų lojalumą. Kadangi ši prieiga padeda vykdyti pagrindinę veiklą, tai, kad paslaugų teikėjai negauna užmokesčio tiesiogiai iš paslaugų gavėjų, nėra lemiamas dalykas. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką SESV 57 straipsnyje nustatyta ekonominio atlygio sąlyga nereikalaujama, kad už paslaugą tiesiogiai mokėtų tie, kurie ją gauna¹³.

44. *Sony Music* argumentas, kuriuo ji nesutinka su tuo, kad tai yra paslauga, „paprastai“ siūloma už atlyginimą, manęs neįtikina.

45. Tiesa, interneto prieigą dažnai siūlo viešbutis arba baras ir daro tai nemokamai. Tačiau ši aplinkybė visiškai neleidžia atmesti išvados, kad nagrinėjama paslauga siejama su ekonominiu atlygiu, įtrauktu į kitų paslaugų kainą.

10 — Su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/48. Ši apibrėžtis pakartota 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, p. 1) ir kuria panaikinama Direktyva 98/34, 1 straipsnio 1 dalies b punkte.

11 — Sprendimas *Smits ir Peerbooms* (C-157/99, EU:C:2001:404, 58 punktas) ir Sprendimas *Humbel ir Edel* (263/86, EU:C:1988:451, 17 punktas).

12 — Žr. Sprendimą *Deliège* (C-51/96 ir C-191/97, EU:C:2000:199, 52 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

13 — Šiuo klausimu dėl informacijos teikimo elektroninėmis priemonėmis paslaugos, kuri buvo nemokama, tačiau finansuojama iš interneto svetainėje skelbiamos reklamos gaunamų pajamų, žr. Sprendimą *Papasavvas* (C-291/13, EU:C:2014:2209, 29 ir 30 punktai ir juose nurodyta teismo praktika). Iš Direktyvos 2000/31 parengiamųjų darbų matyti, kad joje kalbama ir apie paslaugas, už kurias jų gavėjai nemoka, jeigu jos teikiamos vykdančios ekonominę veiklą (žr. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje [COM(1998) 586 *final*] (OL C 30, p. 4, ypač p. 15)).

46. Tad nesuprantu, kodėl interneto prieigos suteikimą reikėtų vertinti kitaip nei kitą ekonominę veiklą.

47. Taigi šioje byloje T. Mc Fadden nurodo, kad eksploatavo *Wi-Fi* tinklą, kuris iš pradžių vadinosi „mcfadden.de“, kad atkreiptų greta veikiančių parduotuvių klientų ir praeivių dėmesį į savo įmonę, kurios specializacija – apšvietimas ir garsas, ir paskatintų juos apsilankyti jo parduotuvėje arba interneto svetainėje.

48. Mano supratimu, interneto prieigos teikimo kontekstas tokiomis aplinkybėmis yra ekonominis, nors ši prieiga ir siūloma nemokamai.

49. Be to, nors iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad prieš pat susiklostant pagrindinės bylos aplinkybėms T. Mc Fadden tikriausiai pakeitė savo *Wi-Fi* tinklo pavadinimą į „Freiheitstattangst.de“ („laisvė, o ne baimė“), kad pareikštų apie savo siekį kovoti su valstybės vykdomu stebėjimu internete, vien ši aplinkybė neturi įtakos kvalifikuojant šią veiklą kaip „ekonominę“. Nemanau, kad *Wi-Fi* tinklo pavadinimo pakeitimas yra lemiamas, bet kuriuo atveju kalbant apie T. Mc Fadden prekyvietėje eksploatuojamą tinklą.

50. Be kita ko, kadangi T. Mc Fadden eksploatavo viešai prieinamą *Wi-Fi* tinklą vykdydamas savo veiklą, nebūtina nagrinėti, ar tokia tinklo eksploatavimo veikla taip pat galėtų patekti į Direktyvos 2000/31 taikymo sritį, jeigu ji neturi jokio kito ekonominio konteksto¹⁴.

2. Paslauga, kurią sudaro prieigos prie tinklo „suteikimas“ (antrasis ir trečiasis klausimai)

51. Pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalį sąvoka „informacinės visuomenės paslauga“ apima visą ekonominę veiklą, kurią sudaro prieigos prie ryšių tinklo suteikimas, o tai apima viešo *Wi-Fi* tinklo su interneto prieiga eksploatavimą¹⁵.

52. Mano nuomone, daiktavardis „suteikimas“ reiškia tik tai, kad atitinkama veikla leidžiama vieša prieiga prie tinklo, tad jos kontekstas yra ekonominis.

53. Iš tiesų konkrečios veiklos kvalifikavimas kaip „paslaugos“ yra objektyvaus pobūdžio. Taigi, mano supratimu, nebūtina, kad atitinkamas asmuo prisistatytų visuomenei kaip paslaugų teikėjas ar kad aiškiai reklamuotų savo veiklą potencialiems klientams.

54. Be to, pagal teismo praktiką, susijusią su Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalimi, tarpinės paslaugos teikimo faktą reikia suprasti plačiai ir jam nebūtinai sutartiniai paslaugų teikėjo ir naudotojų santykiai¹⁶. Pažymiu, kad sutartinių santykių egzistavimo klausimas vertintinas tik pagal nacionalinę teisę.

55. Vis dėlto iš septintojo prejudicinio klausimo matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl pastarojo aspekto, nes Direktyvos 2000/31 2 straipsnio b punkto, kuriame apibrėžiama sąvoka „paslaugų teikėjas“ („Diensteanbieter“), versijoje vokiečių kalba nurodytas asmuo, kuris „teikia“ („anbieter“) paslaugą, vartojant sąvoką, kuri gali būti suprantama kaip reiškianti aktyvų paslaugos reklamavimą klientams.

14 — Sąvoka „ekonominė veikla“, kaip tai suprantama pagal ESV sutarties nuostatas, susijusias su vidaus rinka, reikalauja kiekvieno konkretaus atvejo vertinimo, atsižvelgiant į atitinkamos veiklos vykdymo aplinkybes. Šiuo atžvilgiu žr. sprendimus *Factortame ir kt.* (C-221/89, EU:C:1991:320, 20–22 punktai) ir *International Transport Workers' Federation ir Finnish Seamen's Union* (C-438/05, EU:C:2007:772, 70 punktas).

15 — Kaip pažymi Komisija, *Wi-Fi* tinklas su interneto prieiga yra „elektroninių ryšių tinklas“, kaip tai suprantama pagal 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) (OL L 108, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 349), iš dalies pakeistos 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB (OL L 337, p. 37), 2 straipsnio pirmos pastraipos a punkta.

16 — Šiuo atžvilgiu žr. Sprendimą *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 34 ir 35 punktai).

56. Tačiau toks sąvokos „teikti [paslaugą]“ aiškinimas, be to, kad jo nepatvirtina versijos kitomis kalbomis¹⁷, man neatrodo pagrįstas pagal teismo praktiką, susijusią su SESV 56 straipsniu, paremtą plačiu paslaugos sąvokos aiškinimu ir neapimančią šios aktyvios reklamos sąlygos¹⁸.

3. Tarpinė išvada

57. Atsižvelgdamas į tai, kas nurodyta, manau, kad Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a ir b punktus ir 12 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad šios nuostatos taikomos asmeniui, kuris papildomai, šalia savo pagrindinės ekonominės veiklos, eksploatuoja viešai prieinamą ir nemokamą *Wi-Fi* tinklą su interneto prieiga.

B – Direktyvos 2000/31 12 straipsnio aiškinimas

1. Pirminės pastabos

58. Norėčiau susisteminti ketvirtuoju–devintuoju klausimais keliamą problemą, kuri yra gana sudėtinga.

59. Ketvirtasis ir penktasis klausimai, kuriuos siūlau nagrinėti kartu, susiję su paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėjo atsakomybės ribomis, kylančiomis iš Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 ir 3 dalių.

60. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, be kita ko, kelia klausimą, ar teismo draudimu tarpinių paslaugų teikėją galima įpareigoti atlyginti žalą, taip pat ikiteismines išlaidas ir bylinėjimosi išlaidas, jeigu autorių teisę pažeidė trečiasis asmuo. Be to, jis nori sužinoti, ar nacionalinis teismas gali įpareigoti tarpinių paslaugų teikėją susilaikyti nuo veiksmų, leidžiančių tretiesiems asmenims daryti nagrinėjamą pažeidimą.

61. Jeigu prieš tarpinių paslaugų teikėją nebūtų galima imtis jokių veiksmingų priemonių, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar galima apriboti Direktyvos 2000/31 12 straipsnio taikymo sritį, pagal analogiją taikant šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą sąlygą (šeštasis klausimas) arba kitas nerašytas sąlygas (septintasis ir aštuntasis klausimai).

62. Devintasis klausimas susijęs su draudimo, kuris gali būti pritaikytas tarpiniam paslaugų teikėjui, ribomis. Norint naudingai atsakyti į šį klausimą, reikėtų remtis ne tik Direktyvos 2000/31 12 ir 15 straipsniais, bet ir direktyvų 2001/29 ir 2004/48, susijusių su intelektinės nuosavybės apsauga, nuostatomis dėl draudimų, taip pat pagrindinėmis teisėmis, kuriomis paremta visomis šiomis nuostatomis sukurta pusiausvyra.

2. Tarpinio paslaugų teikėjo atsakomybės apimtis (ketvirtasis ir penktasis klausimai)

63. Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalyje ribojama paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėjo atsakomybė už trečiojo asmens inicijuotą neteisėtą veiklą dėl perduodamos informacijos.

17 — Žr., be kita ko, versijas ispanų k. („suministre [un servicio]“), anglų k. („providing [service]“), lietuvių k. („teikiantis [paslaugą]“) ir lenkų k. („świadczy [usługę]“).

18 — Žr. šios išvados 38 punktą.

64. Kaip matyti iš šio teisės akto parengiamųjų darbų, nagrinėjamas apribojimas horizontaliai apima visų formų atsakomybę už bet kokio pobūdžio neteisėtą veiklą. Taigi tai yra ir tiesioginė, ir netiesioginė baudžiamoji, administracinė ar civilinė atsakomybė už trečiųjų asmenų veiksmus¹⁹.

65. Pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalies a–c punktus šis apribojimas galimas esant trims kumuliacinėms sąlygoms, t. y. kai paprasto perdavimo kanalo paslaugos teikėjas neinicijuoja perdavimo, neparenka perduodamos informacijos gavėjo ir neparenka bei nekeičia perduodamos informacijos.

66. Taigi pagal Direktyvos 2000/31 42 konstatuojamąją dalį atsakomybės išimties taikomos tik techninio, automatinio ir pasyvaus pobūdžio veiklai, o tai reiškia, kad paslaugų teikėjas neturi žinių apie perduodamą ar saugomą informaciją ir jos nekontroliuoja.

67. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo klausimai grindžiami prielaida, kad minėtos sąlygos šioje byloje yra įvykdytos.

68. Pažymėtina, jog, aiškinant Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 ir 3 dalis kartu, darytina išvada, kad šiomis nuostatomis tarpinio paslaugų teikėjo atsakomybė yra ribojama atsižvelgiant į perduotą informaciją, tačiau jis nėra apsaugotas nuo teismo draudimų.

69. Be to, pagal Direktyvos 2000/31 45 konstatuojamąją dalį tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybės apribojimai neturi įtakos galimybei pareikšti ieškinius dėl veiksmų nutraukimo, be kita ko, teismams arba administracinėms institucijoms priimant sprendimus, kuriais reikalaujama, kad tarpiniai paslaugų teikėjai nutrauktų bet kokią pažeidimą arba užkirstų jam kelią.

70. Taigi, Direktyvos 2000/31 12 straipsniu, aiškinant jį visą, atskiriami ieškiniai dėl atsakomybės ir dėl draudimo, ir į tai reikia atsižvelgti nustatant šiame straipsnyje apibrėžtas atsakomybės ribas.

71. Šioje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar tarpinį paslaugų teikėją galima nubausti remiantis jo netiesiogine atsakomybe („Störerhaftung“), taikant:

- teismo draudimą, numatant baudą, kad tretieji asmenys negalėtų pažeisti konkretaus saugomo kūrinio,
- žalos priteisimą,
- oficialaus įspėjimo išlaidų, t. y. ikiteisminių išlaidų, susijusių su oficialiu įspėjimu, kuris yra būtinas prieš teisme pareiškiant ieškinį dėl uždraudimo, atlyginimą, ir
- bylinėjimosi išlaidų, patirtų teisme nagrinėjant ieškinį dėl uždraudimo, ir žalos atlyginimo priteisimą.

72. Pats prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalį T. Mc Fadden negali būti laikomas atsakingu *Sony Music* pagal visus tuos reikalavimus, nes jis nėra atsakingas už trečiųjų asmenų perduotą informaciją. Šiuo atžvilgiu pirmiausia analizuosiu galimybę reikalauti priteisti piniginių atlygi, šiuo atveju – sumokėti žalos atlyginimą, ikiteismines išlaidas ir bylinėjimosi išlaidas, ir, antra, galimybę reikalauti taikyti teismo draudimą, numatant baudą.

19 — Žr. direktyvos pasiūlymą COM (1998) 586 *final*, p. 27.

a) Reikalavimas atlyginti žalą ir kiti turtiniai reikalavimai

73. Primenu, kad Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalyje tarpinio paslaugų teikėjo civilinė atsakomybė ribojama, neleidžiant pareikšti bet kokio ieškinio dėl žalos atlyginimo, grindžiamo bet kokios formos civiline atsakomybe²⁰.

74. Mano nuomone, šis apribojimas apima ne tik reikalavimą atlyginti žalą, bet ir bet kokią kitą turtinį reikalavimą, dėl kurio reikia konstatuoti atsakomybę už autorių teisių pažeidimą dėl perduotos informacijos; šie reikalavimai yra susiję su ikiteisminiu ar teisminių išlaidų grąžinimu.

75. Šiuo atžvilgiu nesu įtikintas *Sony Music* argumento, kad būtų teisinga, jeigu dėl pažeidimo patirtas išlaidas padengtų „tas, kas jį padarė“, reikšmingumu.

76. Pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnį paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėjas negali būti laikomas atsakingu už autorių teisių pažeidimą, padarytą dėl perduotos informacijos. Todėl iš jo negali būti priteistos nei ikiteisminės išlaidos, nei bylinėjimosi išlaidos, patirtos teisme dėl tokio pažeidimo, kuris negali būti priskirtas jam.

77. Be to, pažymiu, kad ikiteisminių išlaidų ir bylinėjimosi išlaidų, susijusių su tokio pažeidimu, priteisimas galėtų paneigti Direktyvos 2000/31 12 straipsniu siekiamą tikslą nepagrįstai neriboti atitinkamos veiklos vykdymo. Oficialaus išpėjimo išlaidų ir bylinėjimosi išlaidų priteisimas gali turėti tokį patį baudžiamąjį poveikį kaip ir žalos priteisimas ir taip pat gali apsunkinti atitinkamų tarpinių paslaugų plėtrą.

78. Tiesa, Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalyje numatyta teismo ar administracinės institucijos galimybė po pažeidimo padarymo nustatyti tarpiniam paslaugų teikėjui tam tikrus įpareigojimus, be kita ko, teismo draudimu.

79. Vis dėlto, atsižvelgiant į šios direktyvos 12 straipsnio 1 dalį, teismo ar administracinis sprendimas, kuriuo paslaugų teikėjui nustatomi tam tikri įpareigojimai, negali būti grindžiamas paslaugų teikėjo atsakomybės konstatavimu. Tarpinis paslaugų teikėjas negali būti laikomas atsakingu už tai, kad savo iniciatyva neužkirto kelio galimam pažeidimui ar pažeidė pareigą *bonus pater familias*. Tarpinio paslaugų teikėjo atsakomybė gali kilti tik jeigu jam nustatomas Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalyje numatytas specialus įpareigojimas.

80. Todėl, mano nuomone, šioje byloje Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalyje draudžiama iš tarpinio paslaugų teikėjo priteisti ne tik žalos atlyginimą, bet ir oficialaus išpėjimo išlaidas bei bylinėjimosi išlaidas, susijusias su trečiojo asmens dėl perduotos informacijos padarytu autorių teisių pažeidimu.

b) Draudimas

81. Valstybių narių pareiga numatyti draudimą tarpiniam paslaugų teikėjui kyla iš Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalies ir iš beveik identiškos Direktyvos 2004/48 11 straipsnio trečio sakinio nuostatos.

82. Galimybė taikyti teismo draudimą tarpininkui, interneto prieigos teikėjui, kurio paslaugomis pasinaudojo trečiasis asmuo, siekdamas pažeisti autorių teises ar gretutines teises, taip pat matyti iš teismo praktikos, susijusios su šiomis dviem direktyvomis²¹.

20 — Žr. direktyvos pasiūlymą COM(1998) 586 *final*, p. 28.

21 — Sprendimai *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 31 punktą); *Sabam* (C-360/10, EU:C:2012:85, 29 punktą) ir *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 26 punktą).

83. Direktyva 2001/29, kaip nurodyta jos 16 konstatuojamojoje dalyje, nepažeidžia Direktyvos 2000/31 nuostatų. Vis dėlto pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalį tarpinio paslaugų teikėjo atsakomybės ribojimas neturi poveikio galimybei pareikšti ieškinius dėl veiksmų nutraukimo, kuriais siekiama, kad šis tarpininkas nutrauktų pažeidimą arba užkirstų jam kelią²².

84. Remiantis tuo darytina išvada, kad Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 ir 3 dalys nedraudžia nustatyti teismo draudimo paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėjui.

85. Be to, tokių draudimų sąlygas ir tvarką reglamentuoja nacionalinė teisė²³.

86. Vis dėlto primenu, kad pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalį draudimo taikymas negali reikšti, kad yra konstatuota kokia nors tarpinio paslaugų teikėjo civilinė atsakomybė už autorių teisių pažeidimą, padarytą dėl perduotos informacijos.

87. Be to, šios direktyvos 12 straipsnyje, aiškinamame kartu su kitomis reikšmingomis Sąjungos teisės nuostatomis, nubrėžiamos tam tikros šių draudimų ribos, kurias nagrinėsiu analizuodamas devintąjį prejudicinį klausimą.

c) Sankcija, susijusi su draudimu

88. Norint naudingai atsakyti į pateiktus klausimus, dar reikia nustatyti, ar Direktyvos 2000/31 12 straipsniu tarpinio paslaugų teikėjo atsakomybė ribojama sankcija už draudimo pažeidimą.

89. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinėje byloje numatytas teismo draudimas būtų pritaikytas kartu su bauda, kuri gali siekti 250 000 EUR ir kurią galima paversti laisvės atėmimo bausme. Teismas skiria tokią bausmę tik tuo atveju, jeigu šis draudimas pažeidžiamas.

90. Šiuo atžvilgiu manau, kad nors pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalį negalimas joks tarpinio paslaugų teikėjo baudimas, siejant su autorių teisių pažeidimu, padarytu dėl perduotos informacijos, vis dėlto šia nuostata jo atsakomybė už draudimo, paskelbto siejant su šia žala, pažeidimą neribojama.

91. Kadangi tai yra ieškinį dėl veiksmų nutraukimo papildantis atsakomybės pagrindas ir jo tikslas tėra užtikrinti draudimo veiksmingumą, jam taikoma Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalis, pagal kurią teismas turi teisę įpareigoti tarpinį paslaugų teikėją nutraukti pažeidimą arba užkirsti jam kelią.

d) Tarpinė išvada

92. Atsižvelgdamas į tai, kas nurodyta, laikausi nuomonės, kad pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 ir 3 dalis paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėją draudžiama nuteisti pagal bet koki reikalavimą, kuriuo prašoma konstatuoti jo civilinę atsakomybę. Taigi pagal šį straipsnį iš tarpinio paslaugų teikėjo neleidžiama priteisti ne tik žalos, bet ir oficialaus įspėjimo išlaidų ir bylinėjimosi išlaidų, susijusių su trečiojo asmens dėl perduotos informacijos padarytu autorių teisių pažeidimu. Pagal šį straipsnį nedraudžiama taikyti teismo draudimo, numatant baudą.

22 — Taip pat žr. direktyvos pasiūlymą COM(1998) 586 *final*, p. 28.

23 — Žr. Direktyvos 2000/31 46 konstatuojamąją dalį ir Direktyvos 2001/29 59 konstatuojamąją dalį, taip pat Sprendimą *IPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 43 ir 44 punktai).

3. Galimos papildomos sąlygos, susijusios su atsakomybės ribojimu (šeštasis, septintasis ir aštuntasis klausimai)

93. Pažymiu, kad šeštajame, septintajame ir aštuntajame klausimuose prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas lyg ir remiasi prielaida, kad pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnį negalimas joks ieškinys tarpiniam paslaugų teikėjui. Todėl jam kyla klausimas, ar tokia situacija atitinka įvairių Direktyvos 2000/31 41 konstatuojamojoje dalyje nurodytų susijusių interesų teisingą pusiausvyrą.

94. Taigi atrodo, jog tai yra priežastis, dėl kurios prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia Teisingumo Teismo dėl galimybės apriboti Direktyvos 2000/31 12 straipsnio taikymo sritį, pagal analogiją taikant Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą sąlygą (šeštasis klausimas) arba įtraukiant kitą, šioje direktyvoje nenumatytą sąlygą (septintasis ir aštuntasis klausimai).

95. Man kyla klausimas, ar šie prejudiciniai klausimai išliktų aktualūs, jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų taip, kaip siūlau, t. y. kad pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnį tarpiniam paslaugų teikėjui iš principo leidžiama taikyti teismo draudimą.

96. Bet kuriuo atveju manau, kad į šiuos klausimus, kiek jais numatoma galimybė apriboti Direktyvos 2000/31 12 straipsnio taikymą tam tikromis papildomomis sąlygomis, iš karto reikia atsakyti neigiamai.

97. Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nustatytos tam tikros kumuliacinės, bet baigtinės paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėjo atsakomybės ribojimo sąlygos²⁴. Manau, kad ši aiški nuostata neleidžia įtraukti kitų jos taikymo sąlygų.

98. Taigi dėl šeštojo klausimo, kuriame užsimenama apie galimybę Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą sąlygą taikyti pagal analogiją, pažymiu, jog šioje nuostatoje numatyta, kad informacijos pateikimo internete paslaugos („hosting“) teikėjas neatsako už saugomą informaciją, jeigu nedelsdamas panaikina šią informaciją arba atima galimybę ją pasiekti, kai tik sužino apie neteisėtą veiklą.

99. Šiuo atžvilgiu primenu, kad Direktyvos 2000/31 12, 13 ir 14 straipsniai susiję su trimis skirtingomis veiklos kategorijomis ir juose nustatomos skirtingos paslaugų teikėjo atsakomybės ribojimo sąlygos, atsižvelgiant į kiekvienos atitinkamos veiklos pobūdį. Kadangi taikymas pagal analogiją reikštų atsakomybės sąlygų, susijusių su šia teisės aktų leidėjo aiškiai išskirta veikla, prilyginimą, būtų pažeista šių nuostatų loginė struktūra.

100. Taip yra pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju, nes, kaip pažymi Komisija, Direktyvos 2000/31 12 straipsnyje numatyta paprasto perdavimo kanalo veikla, apimanti tik informacijos perdavimą, savo pobūdžiu skiriasi nuo tos pačios direktyvos 14 straipsnyje nurodytos veiklos, kurią sudaro paslaugos gavėjo pateiktos informacijos saugojimas. Pastarajai veiklai reikalingas tam tikras dalyvavimas saugant informaciją, taigi tam tikras kontrolės lygis, ir tai paaiškina Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą atvejį, pagal kurį neatmetama, kad saugojimo paslaugos teikėjas žino apie neteisėtą veiklą rodančias aplinkybes ir šiuo atžvilgiu turi veikti savo iniciatyva.

24 — Žr. direktyvos pasiūlymą COM(1998) 586 *final* (OL C 30, p. 28).

101. Dėl septintojo ir aštuntojo klausimų pažymėtina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas, taip pat sąlygas, kylančias iš šios direktyvos 2 straipsnio a, b ir d punktuose pateiktų sąvokų apibrėžčių, galima papildyti kitomis nerašytomis sąlygomis.

102. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad papildoma sąlyga galėtų būti, pavyzdžiui, glaudaus ryšio reikalavimas tarp pagrindinės ekonominės veiklos ir nemokamos interneto prieigos suteikimo vykdant šią veiklą.

103. Primenu, jog iš Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalies teksto matyti, kad trys sąlygos, susijusios su jos taikymu, yra baigtinės. Kadangi nagrinėjami klausimai susiję su paslaugos ir ekonominės veiklos sąvokų išaiškinimu, norėčiau nurodyti savo analizę, susijusią su pirmaisiais trimis klausimais²⁵.

104. Atsižvelgdamas į šias pastabas laikausi nuomonės, kad Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose išvardytos sąlygos yra baigtinės ir pagal analogiją negalima taikyti šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies b punkte numatytos sąlygos nei kitų papildomų sąlygų.

4. Draudimo apimtis (devintasis klausimas)

105. Devintuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į kitas su jos taikymu susijusias Sąjungos nuostatas, neleidžiama taikyti teismo draudimo, kuriuo tarpinis paslaugų teikėjas įpareigojamas ateityje neleisti tretiesiems asmenims pažeisti konkretaus saugomo kūrinio naudojant jo interneto prieigą, jeigu šiuo draudimu paslaugų teikėjui leidžiama pasirinkti taikytinas technines priemones (devintojo klausimo a punktas). Minėtas teismas dar klausia, ar toks draudimas atitinka nagrinėjamą nuostatą, jeigu nuo pat pradžių nustatoma, kad paslaugų gavėjas galėjo praktiškai paklusti teismo draudimui tik nutraukdamas interneto prieigą, apsaugodamas ją slaptažodžiu arba patikrindamas visus šiuo ryšiu perduodamus pranešimus (devintojo klausimo b punktas).

a) Teismo draudimo ribos

106. Kaip matyti iš mano pateiktos ketvirtojo ir penktojo klausimų analizės, pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnį paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėjui iš principo nedraudžiama taikyti tokių draudimų, kurie numatyti Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalyje ir Direktyvos 2004/48 11 straipsnio trečiame sakinyje.

107. Imdamasis tokios priemonės nacionalinis teismas vis dėlto turi atsižvelgti į iš šių nuostatų kylančius apribojimus.

108. Šiuo atžvilgiu priemonės, numatytos taikant Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį ir Direktyvos 2004/48 11 straipsnio trečią sakinį, atsižvelgiant į pastarosios direktyvos 3 straipsnį, turi būti sąžiningos ir teisingos, jos neturi būti pernelyg komplikotos ir brangios, sukelti nepagrįstą vėlavimą ar delsimą. Be to, jos turi būti veiksmingos, proporcingos bei atgrasomos ir taikomos taip, kad nebūtų sukuriama teisėtos prekybos kliūčių ir kad būtų numatomos apsaugos priemonės prieš piktnaudžiavimą tomis priemonėmis²⁶. Taikant teismo draudimą taip pat būtina suderinti atitinkamų šalių interesus²⁷.

25 — Žr. šios išvados 55 punktą.

26 — Šiuo atžvilgiu žr. sprendimus *L'Oréal ir kt.* (C-324/09, EU:C:2011:474, 139 punktas) ir *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 36 punktas).

27 — Dėl šio principo žr. A. Jakubecki „Dochodzenie roszczeń z zakresu prawa własności przemysłowej“, „System prawa prywatnego“ (Privatinės teisės sistema), 14b t., „Prawo własności przemysłowej“ (Pramoninės nuosavybės teisė), Varšuva, CH Beck, Instytut Nauk Prawnych PAN, 2012, p. 1651.

109. Be to, kadangi Direktyva 2001/29 turi būti taikoma nepažeidžiant Direktyvos 2000/31, taikydamas draudimą paprasto perdavimo kanalo paslaugos teikėjui nacionalinis teismas turi atsižvelgti į iš pastarosios direktyvos kylančius apribojimus²⁸.

110. Šiuo atžvilgiu iš Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalies ir 15 straipsnio 1 dalies matyti, kad nagrinėjant ieškinį dėl veiksmų nutraukimo šiam paslaugų teikėjui nustatomais įpareigojimais turi būti siekiama nutraukti pažeidimą arba užkirsti kelią konkrečiam pažeidimui ir jie neturi apimti bendros stebėjimo pareigos.

111. Be to, taikant minėtas nuostatas taip pat reikia atsižvelgti į Sąjungos teisėje saugomus pagrindinius principus ir teises, visų pirma saviraiškos ir informacijos laisvę ir laisvę užsiimti verslu, atitinkamai įtvirtintas Chartijos 11 ir 16 straipsniuose²⁹.

112. Kadangi šių pagrindinių laisvių ribojimai taikomi siekiant įgyvendinti teisę į intelektualės nuosavybės apsaugą, įtvirtintą Chartijos 17 straipsnio 2 dalyje, norint juos įvertinti, reikia surasti teisingą pagrindinių teisių pusiausvyrą³⁰.

113. Mechanizmai, kuriuos taikant galima surasti šią pusiausvyrą, pirma, yra įtvirtinti pačiose direktyvose 2001/29 ir 2000/31, nes jose numatyti tam tikri tarpininkui skirtų priemonių apribojimai. Antra, šie mechanizmai turi būti nustatomi pagal nacionalinę teisę³¹, nes būtent pagal nacionalinę teisę nustatoma konkreti tvarka, susijusi su ieškiniais dėl veiksmų nutraukimo.

114. Šiuo atžvilgiu valstybių narių valdžios institucijos ir teismai turi ne tik aiškinti savo nacionalinę teisę laikydamiesi atitinkamų direktyvų, bet ir užtikrinti, kad jos nebūtų aiškinamos nesilaikant taikytinų pagrindinių teisių³².

115. Atsižvelgiant į šiuos argumentus, taikydamas draudimą tarpiniam paslaugų teikėjui nacionalinis teismas turi įsitikinti:

- kad nagrinėjamos priemonės atitinka Direktyvos 2004/48 3 straipsnį ir, be kita ko, kad jos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios,
- kad jos yra skirtos konkrečiam pažeidimui nutraukti arba užkirsti jam kelią ir kad jomis nenustatoma bendra stebėjimo pareiga, laikantis Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalies ir 15 straipsnio 1 dalies,
- kad taikant šias nuostatas ir kitą pagal nacionalinę teisę numatytą tvarką užtikrinama teisinga taikytinų pagrindinių teisių, visų pirma tų, kurios yra saugomos, pirma, pagal Chartijos 11 ir 16 straipsnius ir, antra, pagal jos 17 straipsnio 2 dalį, pusiausvyrą.

b) Bendrai suformuluoto draudimo suderinamumas

116. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnį nedraudžiamas toks teismo draudimas, kuris suformuluojamas bendrai, paliekant pačiam jo adresatui galimybę pasirinkti, kokių konkrečių priemonių imtis.

28 — Sprendimas *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 34 punktas).

29 — Šiuo atžvilgiu žr. Direktyvos 2000/31 1 ir 9 konstatuojamąsias dalis.

30 — Sprendimas *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 47 punktas).

31 — Šiuo atžvilgiu žr. Sprendimą *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2008:54, 66 punktą).

32 — Sprendimai *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2008:54, 68 punktą) ir *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 46 punktą).

117. Taigi pagrindinėje byloje numatyta priemonė apėmė įpareigojimą tarpiniam paslaugų teikėjui ateityje neleisti tretiesiems asmenims naudojant konkrečią interneto prieigą siūlyti konkretaus saugomo kūrinio interneto mainų platformoje, leidžiant susipažinti su juo internetu. Į klausimą dėl techninių priemonių pasirinkimo liko neatsakyta.

118. Pažymėtina, kad bendrai suformuluotas draudimas, nenurodant konkrečių priemonių, gali sukelti jo adresatui didelį teisinį nesaugumą. Draudimo adresato galimybė procese, susijusiame su tariamu draudimo pažeidimu, įrodyti, kad jis ėmėsi visų pagrįstų priemonių, negali visiškai pašalinti šio nesaugumo.

119. Be to, kadangi norint pasirinkti atitinkamas taikytinas priemones reikia užtikrinti teisingą įvairių pagrindinių teisių pusiausvyrą, tai turi padaryti teismas ir to negalima palikti tik draudimo adresatui³³.

120. Tiesa, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad interneto prieigos teikėjui nustatytu teismo draudimu, kuriame jo adresatui paliekama laisvė nustatyti konkrečias priemones, kurių imtis, iš principo atitinka Sąjungos teisę³⁴.

121. Šis sprendimas grindžiamas, be kita ko, tuo, kad bendrai suformuluotas draudimas leidžia jo adresatui nustatyti priemones, kurios geriausiai atitinka jo išteklius ir galimybes ir yra suderinamos su kitomis jo teisinėmis prievolėmis³⁵.

122. Vis dėlto man atrodo, kad tokio argumentavimo negalima pritaikyti pagrindinėje byloje nagrinėjamam atvejui, kai ginčijamasi dėl paties atitinkamų priemonių, kurių reikia imtis, egzistavimo.

123. Galimybė pasirinkti geriausiai tinkančias priemones tam tikrais atvejais gali atitikti draudimo adresato interesą, tačiau taip nėra, jeigu toks pasirinkimas lemia teisinį nesaugumą. Tokiomis aplinkybėmis, jeigu visa atsakomybė už atitinkamų taikytinų priemonių pasirinkimą tektų adresatui, būtų pažeista atitinkamų teisių ir interesų pusiausvyrą.

124. Todėl manau, kad nors pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalį ir Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį iš principo nedraudžiama taikyti teismo draudimo, kuriuo jo adresatui leidžiama pasirinkti konkrečias taikytinas priemones, vis dėlto prašymą taikyti draudimą nagrinėjantis nacionalinis teismas turi įsitikinti, kad yra tinkamos priemonės, atitinkančios iš Sąjungos teisės kylančius apribojimus.

c) Šioje byloje numatytų priemonių atitiktis Sąjungos teisei

125. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas tuomet klausia, ar devintojo klausimo b punkte nurodytos trys priemonės, t. y. interneto prieigos nesuteikimas, šios prieigos apsaugojimas slaptažodžiu arba visos naudojant šį ryšį perduodamos informacijos stebėjimas gali būti laikomos atitinkančiomis Direktyvą 2000/31.

126. Šiuo atžvilgiu, nors būtent nacionalinis teismas turi taikyti iš direktyvų 2001/29 ir 2000/31 kylančius apribojimus ir jam tenka pareiga konkrečiu atveju užtikrinti teisingą pagrindinių teisių pusiausvyrą, Teisingumo Teismas gali pateikti naudingų gairių.

33 — Šiuo atžvilgiu žr. generalinio advokato P. Cruz Villalón išvadą byloje *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2013:781, 87–90 punktai).

34 — Sprendimas *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 64 punktas).

35 — Sprendimas *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 52 punktas).

127. Taigi Sprendime *Scarlet Extended*³⁶ Teisingumo Teismas nutarė, kad reikšmingomis direktyvų 2001/29 ir 2000/31 nuostatomis, atsižvelgiant į taikytinas pagrindines teises, neleidžiama taikyti draudimo interneto prieigos teikėjui vien savo sąskaita ir neterminuotai įdiegti filtravimo sistemą, prevenciškai taikomą visiems klientų elektroniniams pranešimams.

128. Sprendime *SABAM*³⁷ Teisingumo Teismas nutarė, kad minėtos Sąjungos teisės nuostatos draudžia analogišką draudimą taikyti informacijos pateikimo internete paslaugų teikėjui.

129. Sprendime *UPC Telekabel Wien*³⁸ Teisingumo Teismas nutarė, kad minėtos nuostatos tam tikromis sąlygomis nedraudžia taikyti priemonės, kuri interneto prieigos teikėją įpareigoja blokuoti naudotojų prieigą prie tam tikros interneto svetainės.

130. Manau, kad šioje byloje iš karto konstatuotinas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytų pirmojo ir trečiojo atvejų nesuderinamumas su Sąjungos teise.

131. Iš tiesų priemonė, pagal kurią įpareigojama nesuteikti interneto prieigos, akivaizdžiai neatitinka teisingos pagrindinių teisių pusiausvyros reikalavimo, nes ja paneigiama asmens, kuris tik papildomai verčiasi ekonomine veikla – interneto prieigos teikimu – laisvės užsiimti verslu esmė³⁹. Be to, tokia priemonė prieštarautų Direktyvos 2004/48 3 straipsniui, pagal kurį draudimą nustatantis teismas turi užtikrinti, kad nustatytomis priemonėmis nebūtų sukurta teisėtos prekybos kliūčių⁴⁰.

132. Kalbant apie priemonę, kuri interneto ryšio savininką įpareigoja tikrinti visus naudojant šį ryšį perduodamus pranešimus, pažymėtina, kad ji akivaizdžiai pažeidžia Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalyje numatytą draudimą nustatyti bendrą stebėjimo pareigą. Iš tiesų tam, kad nagrinėjama priemonė būtų laikoma stebėjimo priemone, taikoma „konkrečiu atveju“⁴¹, ji turi būti ribota, atsižvelgiant į stebėjimo dalyką ir trukmę, o taip nėra, kalbant apie priemonę, kurią taikant reikia tikrinti visus tinklu perduodamus pranešimus⁴².

133. Taigi dabar reikia kalbėti tik apie antrąjį atvejį, t. y. ar viešo *Wi-Fi* tinklo operatorius gali būti teismo draudimu įpareigotas apsaugoti prieigą prie savo tinklo.

d) Įpareigojimo apsaugoti *Wi-Fi* tinklą suderinamumas

134. Dėl šio klausimo šiuo metu diskutuojama daugelyje valstybių narių, svarstant, ar įpareigojimas apsaugoti *Wi-Fi* tinklą siekiant apsaugoti intelektinę nuosavybę yra tinkamo pobūdžio⁴³. Ši diskusija daugiausia susijusi su asmenimis, kurie yra interneto prieigos abonentai ir suteikia šią prieigą tretiesiems asmenims, siūlydami viešą prieigą prie interneto per savo *Wi-Fi* tinklą.

36 — C-70/10, EU:C:2011:771.

37 — C-360/10, EU:C:2012:85.

38 — C-314/12, EU:C:2014:192.

39 — Žr., *a contrario*, Sprendimą *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 50 ir 51 punktai).

40 — Šiuo atžvilgiu žr. Sprendimą *L'Oréal ir kt.* (C-324/09, EU:C:2011:474, 140 punktas).

41 — Žr. Direktyvos 2000/31 47 konstatuojamąją dalį.

42 — Kalbėdama apie parengiamuosius darbus Komisija kaip konkretaus įpareigojimo pavyzdį nurodo priemonę konkretų laikotarpį stebėti tam tikrą interneto svetainę, siekiant neleisti konkrečios neteisėtos veiklos arba ją nutraukti (direktyvos pasiūlymas COM(1998) 586 *final*, p. 30). Šiuo atžvilgiu taip pat žr. generalinio advokato N. Jääskinen išvadą byloje *L'Oréal ir kt.* (C-324/09, EU:C:2010:757, 182 punktas).

43 — Dėl minėto teisėkūros proceso Vokietijoje nurodau diskusijas, susijusias su *Digital Economy Act* priėmimu Jungtinėje Karalystėje ir 2012 m. *Ofcom* (telekomunikacijų reguliavimo institucija) pradėtą viešą konsultaciją dėl interneto paslaugų teikėjams ir galbūt viešų *Wi-Fi* tinklų operatoriams skirtų įpareigojimų (žr. „Consultation related to the draft Online Infringement of Copyright Order“, point „5.52“, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/infringement-notice/>). Prancūzijoje po to, kai buvo priimtas daug diskusijų sukėlęs 2009 m. birželio 12 d. Įstatymas Nr. 2009-669 dėl kūrinių sklaidos ir apsaugos internete (2009 m. birželio 13 d. PROL, p. 9666) ir 2009 m. spalio 28 d. Įstatymas Nr. 2009-1311 dėl nuosavybės teise priklausančių literatūros ir meno kūrinių apsaugos internete pagal baudžiamąją teisę (2009 m. spalio 29 d. PROL, p. 18290), interneto abonentai, įskaitant *Wi-Fi* tinklų operatorius, privalo apsaugoti savo *Wi-Fi* ryšį, siekdami išvengti atsakomybės už trečiųjų asmenų padarytus saugomų kūrinių ir objektų pažeidimus.

135. Be to, dėl šio aspekto diskutuota vykstant teisėkūros procesui Vokietijoje pagal vyriausybės „Digital Agenda“⁴⁴, kuria siekiama viešų *Wi-Fi* tinklų operatorių atsakomybės sistemą padaryti aiškesnę, kad šia veikla būtų patraukliau verstis⁴⁵.

136. Nors ši diskusija pirmiausia susijusi su netiesioginės atsakomybės samprata Vokietijos teisėje („Störerhaftung“), keliami klausimai gali būti taikomi plačiau, nes kai kurių valstybių narių nacionalinėje teisėje taip pat yra priemonių, pagal kurias interneto ryšio savininkui gali kilti atsakomybė, jeigu jis nesiima tinkamų apsaugos priemonių, kad sukliudytų galimai trečiųjų asmenų daromai žalai⁴⁶.

137. Pažymiu, kad įpareigojimas apsaugoti prieigą prie tokio tinklo gali susidurti su keliais teisinio pobūdžio prieštaravimais.

138. Pirma, nustatant apsaugos įpareigojimą, gali būti kvestionuojamas įmonių, kurios siūlo interneto prieigą kaip papildomą paslaugą šalia jų teikiamų kitų paslaugų, komercinės veiklos modelis.

139. Iš tiesų, pirma, kai kurios iš tokių įmonių nebenorėtų siūlyti tokios papildomos paslaugos, jeigu joms reikėtų investuoti ir paklusti reglamentavimo įpareigojimams, susijusiems su tinklo apsauga ir naudotojų valdymu. Antra, kai kurie šios paslaugos gavėjai, pavyzdžiui, greitojo maisto užkandinių arba prekybos centrų klientai, atsisakytų naudotis šiomis įstaigomis, jeigu jiems būtų nustatytas įpareigojimas sistemingai identifikuotis ir įvesti slaptažodį.

140. Antra, pažymiu, kad pareigos apsaugoti *Wi-Fi* tinklą nustatymas reiškia, kad asmenys, kurie eksploatuoja šį tinklą siekdami siūlyti interneto prieigą savo klientams ir visuomenei, privalėtų identifikuoti naudotojus ir saugoti jų duomenis.

141. Šiuo atžvilgiu *Sony Music* savo rašytinėse pastabose nurodo, jog tam, kad pažeidimas galėtų būti inkriminuotas „registruotam naudotojui“, *Wi-Fi* tinklo operatorius turėtų saugoti IP adresus ir išorės jungtis, kuriuos naudodamas registruotasis naudotojas prisijungė prie interneto ryšio. *Wi-Fi* tinklo naudotojo identifikavimas iš esmės prilygtų prieigos teikėjo IP adresų priskyrimui. Taip *Wi-Fi* tinklo operatoriui tektų įdiegti informacinę sistemą, kuri, kaip teigia *Sony Music*, nėra labai brangi ir leistų registruoti bei identifikuoti naudotojus.

142. Tačiau pažymėtina, kad naudotojų registravimo ir asmens duomenų saugojimo įpareigojimai yra būdingi teisės aktams, susijusiems su telekomunikacijų operatorių ir kitų interneto prieigos teikėjų veikla. Manau, kad tokių administracinių suvaržymų nustatymas būtų aiškiai neproporcingas, jeigu jie būtų nustatomi asmenims, kurie savo klientams arba potencialiems klientams siūlo interneto prieigą per *Wi-Fi* tinklą papildomai, šalia savo pagrindinės veiklos.

143. Trečia, nors nustatant konkretų draudimą pats įpareigojimas apsaugoti *Wi-Fi* tinklą neprilygtų bendram įpareigojimui stebėti informaciją arba aktyviai domėtis faktais arba aplinkybėmis, rodančiomis nelegalią veiklą, kuris yra draudžiamas pagal Direktyvos 2000/31 15 straipsnį, nustačius bendrą pareigą identifikuoti ir registruoti naudotojus gali būti sukurta tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybės sistema, kuri nebeatitiktų minėtos nuostatos.

44 — Vienas iš Vokietijos vyriausybės „Digital Agenda“ tikslų yra gerinti interneto prieigos prieinamumą naudojant *Wi-Fi* tinklus (žr. <http://www.bmwi.de/EN/Topics/Technology/digital-agenda.html>).

45 — *Entwurf eines Zweiten Gesetzes zur Änderung des Telemediengesetzes* (antrojo pakeitimo įstatymo, kuriuo iš dalies keičiamas Elektroninės žiniasklaidos įstatymas, projektas) (BT-Drs 18/6745). Nuomonėje dėl šio projekto (BR-Drs 440/15) *Bundesrat* siūlė atsisakyti nuostatos, kuri *Wi-Fi* tinklų eksploatuotojams nustato įpareigojimą imtis apsaugos priemonių.

46 — Prancūzijos teisėje žr. Intelektinės nuosavybės kodekso L. 336-3 straipsnį, kuriame numatyta interneto prieigos savininko pareiga užtikrinti, kad naudojant šią prieigą nebūtų pažeidžiamos teisės į saugomus kūrinius ir objektus.

144. Iš tiesų persekiojant už autorių teisių pažeidimus tinklo apsaugojimas savaime yra ne tikslas, o tik išankstinė priemonė, leidžianti operatoriui taikyti tam tikrą tinkle vykdomos veiklos kontrolę. Vis dėlto, jeigu tarpinių paslaugų teikėjams būtų suteiktas aktyvus ir prevencinis vaidmuo, tai neatitiktų jų ypatingo statuso, kuris yra saugomas Direktyva 2000/31⁴⁷.

145. Galiausiai, ketvirta, pažymiu, kad pati nagrinėjama priemonė nėra veiksminga, nes yra abejotinas jos tinkamumas, taigi ir proporcingumas.

146. Reikia pažymėti, jog, atsižvelgiant į tai, kad saugumo priemonių lengva išvengti, jos yra neveiksmingos siekiant neleisti padaryti konkrečią žalą saugomam kūriniui. Kaip nurodo Komisija, slaptažodžio įvedimas galėtų apriboti naudotojų ratą, tačiau nebūtina būtų išvengta žalos saugomam kūriniui. Be to, kaip pažymi Lenkijos vyriausybė, paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėjai turi ribotas priemones stebėti „peer-to-peer“ informacijos srautus, nes norint taikyti tokią kontrolę reikėtų diegti pažangius ir brangius techninius sprendimus, dėl kurių galėtų atsirasti rimtų išlygų, susijusių su privataus gyvenimo ir susirašinėjimo konfidencialumo apsauga.

147. Atsižvelgdamas į visus šiuos argumentus laikausi nuomonės, kad jeigu įpareigojimas apsaugoti *Wi-Fi* tinklo prieigą būtų nustatytas kaip autorių teisių apsaugos internete būdas, nebūtų paisoma teisingos pusiausvyros tarp, pirma, intelektinės nuosavybės teisių apsaugos, taikomos autorių teisių turėtojams ir, antra, atitinkamų paslaugų teikėjams suteikiamos laisvės užsiimti verslu apsaugos⁴⁸. Jeigu šia priemone būtų ribojama prieiga prie teisėtos informacijos, ji taip pat lemtų saviraiškos ir informacijos laisvės ribojimą⁴⁹.

148. Apskritai pažymėtina, kad jeigu bendras įpareigojimas apsaugoti *Wi-Fi* tinklus būtų nustatomas kaip autorių teisių apsaugos internete būdas, ši situacija galėtų tapti nepalanki visai visuomenei, nusveriant jos galimą naudą minėtų teisių turėtojams.

149. Pirma, daugelio asmenų naudojamų viešų *Wi-Fi* tinklų juostos plotis yra pakankamai ribotas, todėl juose nekyla pernelyg didelės autorių teisių saugomų kūrinių ir objektų pažeidimo grėsmės⁵⁰. Antra, *Wi-Fi* prieigos taškai neabejotinai suteikia didelių galimybių diegti inovacijas. Todėl kiekviena priemonė, kuri gali stabdyti tokios veiklos plėtrą, turi būti atidžiai išnagrinėta, palyginti su galima jos nauda.

150. Atsižvelgdamas į visus pateiktus argumentus laikausi nuomonės, kad pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalį ir 15 straipsnio 1 dalį, aiškinamas atsižvelgiant į reikalavimus, kylančius iš taikytinų pagrindinių teisių apsaugos, neleidžiama taikyti draudimo, kuris apimtų įpareigojimą asmeniui, eksploatuojančiam viešą *Wi-Fi* tinklą papildomai, šalia savo pagrindinės ekonominės veiklos, apsaugoti prieigą prie šio tinklo.

47 — Žr. P. Van Eecke „Online service providers and liability: A plea for a balanced approach“, *Common Market Law Review*, 2011, 48 t., p. 1455–1502, visų pirma p. 1501.

48 — Šiuo atžvilgiu žr. sprendimus *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 49 punktas) ir *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 47 punktas).

49 — Šiuo atžvilgiu žr. sprendimus *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 52 punktas) ir *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 50 punktas).

50 — Šiuo atžvilgiu žr. *Bundesrat* nuomonę (BR-Drs 440/15, p. 18), taip pat *Ofcom* konsultacijos 3.94–3.97 punktus (žr. šios išvados 43 ir 45 išnašas).

VI – Išvada

151. Atsižvelgdamas į visus išdėstytus argumentus siūlau Teisingumo Teismui į *Landgericht München I* (Miuncheno I apygardos teismas) pateiktus prejudicinius klausimus atsakyti taip:

1. 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) 2 straipsnio a ir b punktus ir 12 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad šios nuostatos taikomos asmeniui, kuris papildomai, šalia savo pagrindinės ekonominės veiklos, eksploatuoja viešai prieinamą, nemokamą belaidį vietos tinklą su interneto prieiga.
2. Pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 dalį paprasto perdavimo kanalo paslaugų teikėją draudžiama bausti pagal bet kokį reikalavimą, kuriuo prašoma konstatuoti jo civilinę atsakomybę. Taigi šiuo straipsniu iš tarpinio paslaugų teikėjo neleidžiama priteisti ne tik žalos, bet ir oficialaus įspėjimo išlaidų ir bylinėjimosi išlaidų, susijusių su trečiojo asmens dėl perduotos informacijos padarytu autorių teisių pažeidimu.
3. Pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 1 ir 3 dalis nedraudžiama taikyti teismo draudimo, numatant baudą.

Taikydamas tokį draudimą nacionalinis teismas turi įsitikinti:

- kad nagrinėjamos priemonės atitinka 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektualinės nuosavybės teisių gynimo 3 straipsnį ir, be kita ko, kad jos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios,
 - kad jos yra skirtos konkrečiam pažeidimui nutraukti arba užkirsti jam kelią ir kad jos nenustato bendros stebėjimo pareigos, laikantis Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalies ir 15 straipsnio 1 dalies,
 - kad taikant šias nuostatas ir kitą pagal nacionalinę teisę numatytą tvarką paisoma teisingos taikytinų pagrindinių teisių, visų pirma tų, kurios yra saugomos, pirma, pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 ir 16 straipsnius ir, antra, pagal jos 17 straipsnio 2 dalį, pusiausvyros.
4. Pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnio 3 dalį ir 15 straipsnio 1 dalį, aiškinamas atsižvelgiant į reikalavimus, kylančius iš taikytinų pagrindinių teisių apsaugos, iš principo nedraudžiama taikyti teismo draudimo, kuriuo jo adresatui leidžiama pasirinkti konkrečias taikytinas priemones. Vis dėlto prašymą taikyti draudimą nagrinėjantis nacionalinis teismas turi įsitikinti, kad egzistuočių tinkamos priemonės, atitinkančios iš Sąjungos teisės kylančius apribojimus.

Minėtomis nuostatomis neleidžiama teismo draudimo taikyti asmeniui, eksploatuojančiam viešai prieinamą belaidį vietos tinklą su interneto prieiga papildomai, šalia savo pagrindinės ekonominės veiklos, jeigu draudimo adresatas gali įvykdyti draudimo įpareigojimus tik tokiais atvejais:

- neleisdamas naudotis interneto ryšiu, arba
- apsaugodamas jį slaptažodžiu, arba
- tikrindamas visus naudojant šį ryšį perduodamus pranešimus, kad įsitikintų, ar nagrinėjamas autorių teisių saugomas kūrinys nėra ir vėl neteisėtai perduotas.